

Raadsvoorstel

Onderwerp	Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027 Afeer
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	10 juni 2025
Datum raadsvergadering	24 juni 2026
Zaaknummer	38487-2026
Steller	Anne-Wil Hak
Portefeuillehouder(s)	Ger Klein
Medeverantwoordelijke(n)	Niels Elferink en Niels Benthem

Eerdere besluitvorming en/ of vastgesteld beleid	Begroting 2025 en 2026 Afeer.
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: 1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2025 van Afeer; 2. Kennis te nemen van de algemene en financiële beleidskaders 2027 van Afeer; 3. Kennis te nemen van de concept begroting 2027 van Afeer; 4. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begroting 2027 van Afeer; 5. Het college te verzoeken het dagelijks bestuur van Afeer in kennis te stellen van de betreffende besluiten van de raad.
Samenvatting	Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Afeer legt de jaarstukken 2025 en de conceptbegroting 2027 voor aan de raden van de deelnemende gemeenten. De jaarrekening 2025 laat een positief financieel resultaat zien en is inhoudelijk op orde. De conceptbegroting 2027 sluit aan bij de financiële opgaven van gemeenten en laat een lagere gemeentelijke bijdrage zien ten opzichte van eerdere meerjarenramingen. Voorgesteld wordt om kennis te nemen van de stukken en geen zienswijze in te dienen.
Bijlage(n)	1. Jaarrekening 2025 Afeer definitief 2. Algemene en financiële beleidskaders 2027 Afeer 3. Concept begroting 2027 Afeer
AVG	ja

TOELICHTING

Inleiding

De gemeente Oldambt neemt samen met de gemeenten Pekela en Westerwolde deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Afeer. Afeer voert voor deze gemeenten de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet uit (re-integratie en beschut werk).

De gemeenteraad wordt jaarlijks in de gelegenheid gesteld om kennis te nemen van de jaarrekening

en de conceptbegroting en hierover een zienswijze in te dienen. Het Algemeen Bestuur van Afeer stelt de jaarrekening en begroting definitief vast in juli 2026.

Motivatie

1. Kennis te nemen van de Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 laat zien dat Afeer een positief resultaat heeft gerealiseerd van circa € 1,1 miljoen. Dit resultaat is mede ingezet voor het treffen van voorzieningen voor spaarverlof en RVU, waarmee opvolging is gegeven aan eerdere bevindingen van de accountant. Daarmee is een belangrijk financieel aandachtspunt uit voorgaande jaren opgelost en heeft de accountant een goedkeurende verklaring afgegeven.

De jaarrekening laat daarnaast zien dat Afeer in 2025 goede resultaten heeft behaald in de uitvoering:

- circa 300 mensen zijn naar duurzaam werk begeleid;
- meer dan 1.000 inwoners hebben een traject gevolgd.

De financiële positie is solide, met een positief eigen vermogen van circa € 1,9 miljoen en een solvabiliteit van 13,9%.

Daarnaast is, op verzoek van de accountant, de openingsbalans aangepast. Deze mutaties zijn noodzakelijk voor een juiste financiële basis en worden bestuurlijk bekrachtigd.

Ten aanzien van de resultaatbestemming wordt voorgesteld om (een deel van) de bestemmingsreserves terug te laten vloeien naar de gemeenten. Dit is, gezien de financiële positie van gemeenten, een verdedigbare keuze.

2. Algemene financiële en beleidskaders 2027

In de kaders wordt rekening gehouden met de financiële positie van gemeenten, waaronder het ravijnjaar en de structurele druk op gemeentefinanciën. Afeer zet in op kostenbeheersing en doelmatige inzet van middelen.

Daarnaast wordt gewerkt met nieuwe verdeelsleutels voor de gemeentelijke bijdrage, gebaseerd op daadwerkelijke afname van dienstverlening. Dit maakt de bijdrage realistischer, maar ook minder voorspelbaar.

3. Conceptbegroting 2027

De begroting 2027 sluit aan bij deze kaders en laat een daling zien van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van eerdere ramingen. De totale bijdrage van gemeenten daalt met circa € 1,2 miljoen.

Voor de gemeente Oldambt betekent dit een lagere bijdrage dan eerder voorzien.

De begroting is gebaseerd op:

- voortzetting van kostenbewust beleid;
- realistische aannames over loonontwikkeling;
- verdere ontwikkeling van dienstverlening (o.a. werklabs en intensievere begeleiding);
- inzet op hogere opbrengsten uit marktopdrachten.

De koers van Afeer sluit aan bij de opgaven van gemeenten: meer focus op inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en tegelijkertijd beheersing van de kosten.

4. Meerjarenraming

De meerjarenraming laat een stabiel financieel beeld zien, waarbij de gemeentelijke bijdrage onder druk blijft staan door loonontwikkelingen, cao-stijgingen en de veranderende samenstelling van de doelgroep. Tegelijkertijd zet Afeer in op verhoging van de netto toegevoegde waarde, kostenbeheersing en verdere ontwikkeling van de dienstverlening, waardoor de gemeentelijke bijdrage zo laag mogelijk wordt gehouden.

De totale gemeentelijke bijdrage bedraagt in 2027 circa € 29,8 miljoen. Voor de gemeente Oldambt bedraagt de bijdrage circa € 19,3 miljoen. Dit is lager dan eerder geraamd in de meerjarenbegroting van de gemeente.

De meerjarenraming laat een stabiel financieel beeld zien. De ontwikkeling van de personeelskosten, waaronder de afname van het aantal Wsw-medewerkers door natuurlijk verloop, heeft daarbij een

dempend effect op de totale lasten.

Tabel 1: Meerjarenraming Afeer

	2026	2027	2028
Begroting Oldambt	19.832.000	20.154.000	20.648.000
Begroting Afeer	19.640.000	19.290.000	19.401.000
Verschil	+192.000	+864.000	+1.247.000

Vanaf de begroting 2026 geldt de nieuwe verdeelsleutel, conform de afspraken uit het op 2 november 2023 vastgestelde beleidsplan. Het exploitatietekort wordt verdeeld over vijf factoren die zijn gewogen op basis van kostendruk in de begroting. Hierdoor sluit de gemeentelijke bijdrage beter aan bij de daadwerkelijke afname van dienstverlening door gemeenten.

De verdeelsleutel wordt jaarlijks opnieuw bepaald op basis van realisatiecijfers (T-2-systematiek). Hierdoor kan de gemeentelijke bijdrage per gemeente jaarlijks fluctueren.

Tabel 2: Bijdrage Afeer

	Verdeelsleutel	2026	2027	2028
Gemeente Oldambt	64,75%	19.640	19.290	19.401
Gemeente Pekela	23,62%	7.184	6.851	6.892
Gemeente Westerwolde	11,81%	3.592	3.645	3.745
Totaal	100%	30.416	29.786	30.038

Betrokkenheid (externe) partners

De stukken zijn afgestemd met de deelnemende gemeenten Pekela en Westerwolde.

Consequenties

Financieel

De jaarrekening 2025 laat een positief resultaat zien van circa € 1,1 miljoen. Dit resultaat is onder andere ingezet voor het treffen van voorzieningen voor spaarverlof en RVU. Hiermee is opvolging gegeven aan de eerdere bevindingen van de accountant. Naar verwachting zal over 2025 een goedkeurende verklaring worden afgegeven.

De financiële positie van Afeer is daarmee verbeterd. Tegelijkertijd geldt dat Afeer geen eigen weerstandsvermogen vormt. Eventuele financiële tegenvallers komen conform de Gemeenschappelijke Regeling voor rekening van de deelnemende gemeenten.

De gemeentelijke bijdrage voor 2027 valt lager uit dan eerder geraamd. Dit leidt voor Oldambt tot een financieel voordeel ten opzichte van de meerjarenraming. De bijdrage blijft echter gevoelig voor ontwikkelingen zoals loonstijgingen en de samenstelling van de doelgroep.

Risico's

- loonstijgingen als gevolg van cao-ontwikkelingen (groot aandeel in de kosten);
- het realiseren van de geraamde opbrengsten uit marktopdrachten;
- toename van de complexiteit van de doelgroep, waardoor trajecten intensiever en duurder worden.

Daarnaast blijft het uitgangspunt dat bij tekorten de gemeenten bij moeten dragen.

Verdeelsystematiek

Vanaf 2026 wordt een nieuwe verdeelsystematiek toegepast, gebaseerd op de daadwerkelijke afname van dienstverlening (T-2 systematiek). Dit maakt de bijdrage realistischer, maar ook minder voorspelbaar voor individuele gemeenten.

Beleidsmatig

Afeer zet in op:

- intensievere begeleiding van inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt;
- verdere ontwikkeling van instrumenten zoals werklabs;
- kostenbeheersing en verhoging van de netto toegevoegde waarde.

Deze koers sluit aan bij de gemeentelijke opgaven, maar vraagt blijvend aandacht voor de balans tussen maatschappelijke resultaten en financiële beheersbaarheid.

Vervolg

Na behandeling in de raad wordt het Algemeen Bestuur van Afeer schriftelijk geïnformeerd. Het ligt in de planning dat het Algemeen Bestuur in haar vergadering van 2 juli 2026 de concept begroting Afeer 2027 plus eventuele zienswijzen vaststelt.

Winschoten, 12 mei 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Datum raadsvergadering 24 juni 2026	Agendapunt	Zaaknummer 38487-2026
Onderwerp Jaarstukken 2025 en concept begroting 2027 Afeer		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 mei 2026 en gelet op artikel 35 lid 3 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen,

Besluit

1. Kennis te nemen van de concept jaarrekening 2025 van Afeer;
2. Kennis te nemen van de algemene en financiële beleidskaders 2027 van Afeer;
3. Kennis te nemen van de concept begroting 2027 van Afeer;
4. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de concept begroting 2027 van Afeer.
5. Het college te verzoeken het dagelijks bestuur van Afeer in kennis te stellen van de betreffende besluiten van de raad.

Winschoten, 24 juni 2026

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter